

32. Meddelelse fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

Ved Statens Planteavlsudvalg.

Udsendt den 10. Juni 1909.

Resultater af Forsøg med Rodfrugtstammer og Rodfrugtsorter.

Forsøgene har til Formaal at vejlede Roedyrkeren ved Indkøb af Frø til Roemarken og Frøavlere i Valget af Stammer til Fremavl. Forsøgene har været udførte paa Statens Forsøgsstationer ved Aarslev, Askov, Lyngby, Studsgaard, Tylstrup og Tystofte, samt paa Forsøgsarealerne ved Aakirkeby og Borris.

I. Forsøg med danske Rodfrugtstammer.

Enhver dansk Frøavler kan anmelde sin Stamme til Deltagelse i disse Forsøg. Ved Opgørelsen af Resultaterne deles samtlige Stammer i 3 Klasser efter Tørstofudbyttet pr. Td. Ld. Navnene paa de Frøavlere, hvis Stammer kommer i 1. Klasse, offentliggøres. Der er anstillet Forsøg med Stammer af

Barres og Kaalroer:		Eckendorfer, Elvetham og Turnips:	
1. Gang i Aarene	1900 og 1901	1. Gang i Aarene	1902 og 1903
2. — — — — —	1904 — 1905	2. — — — — —	1906 — 1907
3. — — — — —	1908 — 1909		

Hvert 4. Aar kan Frøavlere altsaa paany anmelde deres Stamme til Forsøgene. Heraf har navnlig de Frøavlere benyttet sig, hvis Stamme kom i 1. Klasse ved de første Aars Forsøg. Det viser sig nemlig, at nogle Stammer gaar frem og andre tilbage i Ydeevne. Ejerne af de 1. Klasses Stammer er derfor interesserede i at faa undersøgt, om deres Stammer fremdeles kan staa Maal med Landets bedste Stammer. Hertil er der saa meget mere Anledning, som Konkurrencen stedse bliver haardere, idet de bedste Stammer fra de første Aar forædles videre, medens paa den anden Side saa godt som alle de daarlige 2. og 3. Klasses Stammer fra de første Aar helt udebliver, for en væsentlig Del af den Grund, at de er kasserede af Frøavlere og erstattede med 1. Klasses Stammer. Som Aarene gaar, skærpes paa denne Maade Fordringerne til Ydeevnen hos 1. Klasses Stammer, og som Følge deraf er der mange af de oprindelige 1. Klasses Stammer, som ikke har kunnet holde Stillingen i 1. Klasse ved de sidste Aars Forsøg, men er rykkede ned i 2. Klasse. Det er derfor indlysende, at Forsøgenes Dom over Stammerne ikke kan have Gyldighed mere end de 4 Aar, indtil Resultatet af de næstfølgende Stammeforsøg offentliggøres. I Foraaret 1910 er det derfor alene 1. Klasses Stammer fra den 4-aarige Forsøgsperiode, 1906/07 og 1907/08, man kan indestaa for, og de eneste sikre 1. Klasses Stammer, der staa til Raadighed til Udsæd i 1910, bliver kun nedennævnte:

A. Runkelroer:

- Barres, Sludstrup-Stammen af Aargang 1908 fra Gdr. *Niels Larsen*, Lille Viby, Kerteminde, Frøhandler *L. Wiboltt*, Nakskov, Forsøgsleder *Karl Jørgensen*, Lyngby, og Lærer *Michelsen*, Sludstrup.
- Ferritslev-Stammen af Aargang 1908 fra Hmd. *Johannes Nielsen*, Ferritslev, Ullerslev.
- Olsgaard-Stammen af Aargang 1908 fra Gdr. *Kr. Rasmussen*, Olsgaard, Storehedinge.
- Eckendorfer, Skafterup-Stammen af Aargang 1906 fra Gdr. *N. Jørgensen*, Skafterup, Rude.
- Annebjerggaard-Stammen af Aargang 1906 fra Gdr. *Jacob Petersen*, Østerhoved, Skelskør.
- Ringe-Stammen af Aargang 1906 fra Hdgtnr. *Eltzholtz*, Ringe.
- Elvetham, Aaby-Stammen af Aargang 1906 fra Planteskolejer *Rusborg*, Odder.
- Odder-Stammen af Aargang 1906 fra Østjydske Frøavlerforening, Odder.

B. Kaalroer:

- Bangholm, Pajbjerg-Stammen af Aargang 1908 fra Frøavler *J. Hvidberg*, Hunsballe, Struer, og Gdr. *A. K. Nielsen*, Drammelstrup, Allingaebro.
- Olsgaard-Stammen af Aargang 1908 fra Gdr. *Kr. Rasmussen*, Olsgaard, Storehedinge, og Gdr. *H. Henriksen*, Sierslev, Storehedinge.
- Klank-Stammen af Aargang 1908 fra „Trifolium“, Ny Toldbodgade 7, København K.

C. Turnips:

- Yellow Tankard, Pajbjerg-Stammen af Aargang 1906 fra Forsøgsleder *Karl Jørgensen*, Lyngby, og Frøavler *J. Hvidberg*, Hunsballe, Struer.
- Fynsk Bortfelder, Lyngby-Stammen af Aargang 1906 fra Forsøgsleder *Karl Jørgensen*, Lyngby.
- Hundslev-Stammen af Aargang 1906 fra Frøavler *J. Hansen*, Hundslev, Ladby.

Da Frøbeholdningerne af de nævnte Barres- og Kaalroestammer af Aargang 1908 antagelig bliver forholdsvis smaa, er det sandsynligt, at Frøet hurtig bliver udsolgt. I saa Fald vil Risikoen ved i Foraaret 1910 at købe Frø af de gamle 1. Klasses Stammer af Aargang 1904 og 1905 være betydelig mindre end ved at købe Frø af ukendt Afstamning eller af Stammer fra de første Forsøg med Rodfrugtstammer i 1901/02.

II. Forsøg med udenlandske Rodfrugtsorter.

I Forsøgene med danske Rodfrugtstammer har der hvert Aar været medtaget nogle tyske, franske og engelske Sorter. I alt har 30 udenlandske Runkelroepøver og 17 Kaalroepøver deltaget i Forsøgene. I Gennemsnit for alle Forsøgsaar og samtlige Prøver har de udenlandske Sorter

af Runkelroer givet	10.8 Centner Tørstof pr. Td. Ld.
- Kaalroer	10.1 — — — — —

mindre end de danske 1. Klasses Stammer.

Sammenlignes Middeludbyttet af vore danske 1. og 3. Klasses Stammer, giver 3. Klasses Stammer:	
af Runkelroer	9.1 Centner Tørstof pr. Td. Ld.
- Kaalroer	11.1 — — — — —

mindre end 1. Klasses Stammer.

Det fremgaar altsaa heraf, at gennemsnitlig har Udbyttet efter de prøvede 47 udenlandske Rodfrugtsorter tilnærmelsesvis været af samme Størrelse som Middeludbyttet efter danske 3. Klasses Stammer. Der maa derfor advares imod at købe Frø af udenlandske Rodfrugtsorter, før de gennem Dyrkningsforsøg har været sammenlignede med de danske 1. Klasses Stammer.

Den fuldstændige Beretning om Forsøgene med Rodfrugtstammer i 1908 er samtidig med Udsendelsen af denne Meddelelse offentliggjort i Tidsskrift for Landbrugets Planteavl, der kan bestilles i enhver Boghandel og koster 4 Kr. pr. Bind, ca. 700 Sider. Særtryk af Beretningen faas i Boghandelen til en Pris af 50 Øre. Nærmere Oplysning faas ved skriftlig Henvendelse til Forsøgsleder *L. Helweg*, Akasiavej 8, København V, eller for Øernes Vedkommende til Statskonsulent *K. Hansen*, Lyngby, eller Forsøgslederne *E. Lindhard*, Tystofte pr. Tjæreby, og *N. A. Hansen*, Aarslev, for Jyllands Vedkommende til Statskonsulent *Fr. Hansen*, Askov pr. Vejen, eller Forsøgslederne *A. J. Hansen*, Tylstrup, og *N. J. Nielsen*, Studsgaard.

Bilag findes paa Bagsiden.

Forsøg med udenlandske Rodfrugtsorter i 1900—1908.

Udbytte i Centner Tørstof pr. Td. Ld., naar danske 1. Klasses Stammer har givet 100 Centner Tørstof.

		Runkelroer.		
1900.	Middel af 5 udenlandske Sorter	89.6
1901.	— - 6 — —	86.6
1903.	— - 3 — —	94.4
1904.	— - 4 — —	86.8
1905.	{ Jaune ovoïde des Barres	fra Paris	90.5
	{ Jaune géante de Vauriac	— —	88.4
	{ Yellow globe	— London	81.6
	{ Gatepost	— —	80.9
1906.	{ Improved Mammoth	— —	91.5
	{ Mammut	— Erfurt	89.9
	{ Kirsche's Ideal	— Sundhausen	94.0
	{ Erfurter Modell	— Erfurt	87.4
1908.	{ Eckendorfer rote Walzen	— Bielefeldt	99.4
	{ Improved large yellow globe	— Warrington	89.2
				Middel... 89.2
		Kaalroer.		
1900.	Middel af 4 udenlandske Sorter	93.9
1904.	— - 4 skotske Sorter	89.1
1905.	— - 4 skotske og engelske Bangholm-Stammer	85.9
1908.	{ New Breed of Turnip-Swede „Pioneer“	fra Warrington	92.3
	{ Improved new Swede „Pioneer“	— Helperby	91.6
	{ Purple top	— Leith	90.1
	{ New Breed of Swede „Superlativ“	— Warrington	89.9
				Middel... 89.9